

Pojem a vývoj objektivní odpovědnosti v českém deliktním právu a její inspirační zdroje

Abstrakt

Práce se zabývá analýzou objektivní odpovědnosti v českém deliktním právu s přihlédnutím k inspiračním zdrojům této úpravy včetně zejména k německému a rakouskému právu, principům evropského deliktního práva (PETL) a návrhu společného referenčního rámce (DCFR). Dále je analyzován i historický a možný budoucí vývoj objektivní odpovědnosti a rizik, za která je ukládána.

Práce je rozdělena do dvou základních částí. Předmětem první Obecné části je především pojem objektivní odpovědnosti a důvody pro její uložení. Dále jsou zde analyzovány i některé související problémy, které jsou velmi relevantní jak pro právní teorii, tak pro právní praxi (např. liberační důvody, spoluzpůsobení škody, možnost konkurence nároků).

Následující Zvláštní část obsahuje analýzu konkrétních skutkových podstat objektivní odpovědnosti a je tvořena čtyřmi hlavními kapitolami. První kapitola se zabývá stručným přehledem historického vývoje objektivní odpovědnosti v českém deliktním právu. Ve druhé kapitole jsou představeny a kriticky hodnoceny jednotlivé skutkové podstaty objektivní odpovědnosti v účinném občanském zákoníku. Ve třetí kapitole se autor zabývá některými případy objektivní odpovědnosti ve vybraných zvláštních právních předpisech. Předmětem poslední čtvrté kapitoly je budoucnost objektivní odpovědnosti a aktuální vývoj nových rizik v oblasti elektromobility a digitalizace. Autor zde analyzuje především použití objektivní odpovědnosti na provoz elektrokol, elektrokoloběžek a autonomních vozidel.

Na základě analýzy důvodů pro uložení objektivní odpovědnosti a inspiračních zdrojů autor dospívá mimo jiné k závěru, že jediným přesvědčivým důvodem pro uložení objektivní odpovědnosti je zvýšené nebezpečí aktivity odpovědné osoby a že objektivní odpovědnost by měla být uložena v těch případech, ve kterých nelze zabránit vzniku závažné škody ani při vynaložení náležité péče. Z tohoto pohledu je kriticky hodnocena účinná právní úprava. Autor dále dovozuje, že pro současný i budoucí vývoj objektivní odpovědnosti jsou především významné odpovědnost za provoz dopravních prostředků, odpovědnost za zvláště nebezpečné provozování a odpovědnost za výrobek.

Klíčová slova: deliktní právo, objektivní odpovědnost, dopravní prostředky